

דברי הכנסת
ל' / מושב שלישי / ישיבות רל"ט-רמ"א
י"ח-כ' בסיוון התשע"ז / 12-14 ביוני 2017 / 30
חוברת ל'
ישיבה רל"ט

הישיבה המאתיים-ושלושים-ותשע של הכנסת העשרים

יום שני, י"ח בסיוון התשע"ז (12 ביוני 2017)

ירושלים, הכנסת, שעה 16:00

עמ' 53-19 בפרוטוקול המלא

צו האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) (הארכת תוקף החוק), התשע"ז-2017

[נספחות.]

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

צו האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) (הארכת תוקף החוק), התשע"ז-2017 – כאן
כן מדובר בדיון והצבעה. קודם לכך יציג את המלצת הוועדה המשותפת לוועדת החוץ והביטחון וועדת
הפנים והגנת הסביבה לעניין הארכת תוקפו של חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה),
תשס"ג-2003, חבר הכנסת אבי דיכטר.

אבי דיכטר (הליכוד):

אדוני היושב-ראש, חברי חברי הכנסת, אדוני השר, אני מתכבד להציג בפני הכנסת את
המלצת הוועדה המשותפת לוועדת החוץ והביטחון ולוועדת הפנים והגנת הסביבה לעניין צו האזרחות
והכניסה לישראל (הוראת שעה) (הארכת תוקף החוק), התשע"ז-2017.

חוק האזרחות והכניסה לישראל, התשס"ג-2003, נחקק בימי האינתיפאדה השנייה ונועד
להגביל את כניסתם והשתקעותם בישראל של תושבי יהודה שומרון ועזה באמצעות איחוד משפחות
עם אזרחים ישראלים. התכלית בבסיסו של החוק היא ביטחונית, על רקע מעורבותם בפיגועי טרור
של פלסטינים, שהם במקור תושבי אזור יהודה שומרון ועזה והנושאים בעקבות איחוד משפחות
תעודות זהות ישראליות. תעודות זהות אלה מאפשרות להם תנועה חופשית בישראל, בין בגין
תעודות הזהות ובין בגין תנועה ברכבים עם לוחיות צהובות, בשטחי יהודה שומרון ועזה לישראל
ובתוך ישראל עצמה.

החוק קובע עיקרון שלפיו, ככלל, שר הפנים לא יעניק אזרחות או רישיון ישיבה בישראל
לתושבי אזור יהודה שומרון ועזה, וכן לתושבי או אזרחי איראן, לבנון, סוריה ועיראק. כן קובע החוק כי
המפקד הצבאי באזור יהודה ושומרון או אדם שהוסמך על-ידי שר הפנים לעניין עזה לא יהיו רשאים
להעניק לתושבי אזורים אלה היתרים לשהייה בישראל.

עם זאת, אדוני היושב-ראש, החוק מגדיר חריגים וסייגים לאיסור מתן אזרחות, רישיון ישיבה
או היתר שהייה בישראל ומאפשר את הענקתם במקרים כגון אלה: היתרי שהייה בישראל לבני זוג,
כאשר הגבר מעל גיל 35 או כאשר האישה מעל גיל 25; רישיון ישיבה בישראל לילד עד גיל 14; היתר
שהייה בישראל לילד מעל גיל 14 לשם מניעת הפרדתו מהוריו; רישיון ישיבה בישראל במקרים
הומניטריים מיוחדים; היתרי שהייה בישראל למטרת טיפול רפואי, למטרת עבודה או למטרה זמנית,

עד שישה חודשים, ולבסוף, היתרים מיוחדים במקרים של הזדהות עם מדינת ישראל, עשייה למען המדינה, או במקרים שלמדינה יש בכך עניין מיוחד.

מאז נחקק החוק, אדוני היושב-ראש, הוא תוקן פעמיים, בשנים 2005 ו-2007. בתיקונים האלה הורחבו החריגים והסייגים למתן אזרחות ולמתן רישיון ישיבה והיתר שהייה בישראל, כפי שפירטתי לעיל.

במהלך השנים הוגשו נגד חוק האזרחות והכניסה לישראל כמה עתירות. בית-המשפט העליון נדרש פעמיים לשאלת חוקתיותו של החוק. בשני המקרים פסק בית-המשפט העליון, ברוב של שישה שופטים לעומת חמישה, כי ככל שהחוק פוגע בזכות לחיי משפחה ולשוויון של תושבי ואזרחי ישראל המבקשים להינשא לתושבי איו"ש ועזה, הרי הפגיעה היא מידתית ועומדת במגבלות החוק.

עם זאת, לעובדת היותו של החוק הוראת שעה זמנית הניתנת להארכה מעת לעת, היה משקל בהחלטת בית-המשפט. מנגנון הארכת הוראת השעה הקבוע בחוק האזרחות והכניסה לישראל מאפשר לממשלה להאריך את תוקפו של החוק באמצעות צו, באישור הכנסת, לתקופה שלא תעלה על שנה. בהתאם לכך, משנת 2004 עד שנת 2015 נדונו בקשות הממשלה להארכת תוקפו של החוק בפני מליאת הכנסת בלבד, והכנסת הצביעה בעקביות על הארכת תוקפו של החוק.

לאחר הארכת תוקפו של החוק בשנת 2015 החליטה הכנסת כי במטרה לאפשר קיום דיון מעמיק בבקשת הממשלה להארכת תוקפו של החוק, תדון בה תחילה ועדה משותפת, שחבריה יהיו נציגי ועדת החוץ והביטחון ונציגי ועדת הפנים והגנת הסביבה. כן הוחלט כי הוועדה המשותפת תהיה רשאית להמליץ למליאת הכנסת אם לאשר את החלטת הממשלה, לבטלה, או לאשרה לתקופה קצרה משנה, בטרם תובא ההחלטה לאישור כאן, במליאת הכנסת.

דיון ראשון במתכונת זו נערך בוועדה המשותפת בשנה שעברה, והוועדה אף ערכה דיון מעקב בחודש פברואר האחרון, כדי להרחיב את הדיון בסוגיות השונות. בדיון שנערך השנה בוועדה המשותפת, שנטלו בו חלק גם נציגים ממשרדי הממשלה הרלוונטיים ונציגים של ארגונים אזרחיים ואחרים, הציגו גורמי הביטחון את עמדתם, שלפיה מבקשי איחוד משפחות הם אוכלוסיית סיכון, בשל האפשרות המוכחת להסתייע בה לביצוע פיגועי טרור.

אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, מנתוניהם של ארגוני הביטחון עולה כי משנת 2001 עד 2016 נמנו 139 מעורבים בפיגועי טרור, 49 אשר קיבלו את מעמדם מכוח נישואים, ו-90 בני משפחה של מקבל המעמד. כמו כן נמסר לוועדה המשותפת כי במסגרת ההסלמה הביטחונית האחרונה, קרי מראש השנה 2015, חלה עלייה משמעותית במעורבותם בטרור של בני משפחה של בעלי מעמד בישראל מכוח איחוד משפחות. במסגרת זו נמסר כי מחודש אוקטובר 2015 עד חודש אפריל 2017 היו מעורבים בפעילות טרור 66 בני משפחה של בעלי מעמד מכוח איחוד משפחות.

אדוני היושב-ראש, מדובר בפיגועי דריסה, דקירה, של מאוחמ"שים מכל האזורים – מוואדי עארה, מאזור המשולש הקטן, מזרח ירושלים – סיכול פיגוע ירי של מאוחמ"ש כזה, פיגוע דקירה, פיגוע סקילה למוות. הוועדה המשותפת השתכנעה מנימוקיהם של גורמי הביטחון בדבר הסיכון הביטחוני הגלום באוכלוסיית מבקשי ההיתרים והאשרות, ועל כן החליטה להמליץ לכנסת לאשר את החלטת הממשלה, ולהאריך את תוקפו של חוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג–2003, לתקופה של שנה נוספת, עד ליום י"ז בתמוז תשע"ח, 30 ביוני 2018.

עם זה, אדוני היושב-ראש, החליטה הוועדה המשותפת לשוב ולדון בחודשים הקרובים בסוגיות שעלו בדיון, כפי שעשתה גם בשנה שעברה, ובין היתר ביקשה מגורמי הביטחון לקבל את עמדתם בנושא האפשרות של מתן הקלות לגברים מעל גיל 55 ולנשים מעל גיל 50. כמו כן תדון הוועדה במעורבותם בטרור של קטינים השוהים בישראל מכוח איחוד משפחות, בסוגיית המניעה הפלילית למתן אשרות והיתרים, ובשיפור הממשקים בין רשות האוכלוסין ובין משטרת ישראל בתחום זה.

לפיכך, אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, אני קורא לחברי הכנסת לקבל את המלצת הוועדה המשותפת ולאשר את הצו כך שתוקפו של חוק האזרחות והכניסה לישראל יוארך בשנה נוספת – בהתאם להמלצתה של הוועדה משותפת, בתקופה של שנה נוספת – עד ליום י"ז בתמוז תשע"ח, 30 ביוני 2018.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

אני מודה ליושב-ראש הוועדה המשותפת, חבר הכנסת אבי דיכטר. אנחנו פותחים בדיון. חבר הכנסת עמר בר-לב – אינו נוכח. אני גם מזכיר, זה דיון אישי, מי שלא נמצא באולם מפסיד את תורו ואת זכות הדיבור בהצעה הזאת. חבר הכנסת מסעוד גנאים, בבקשה, אדוני. הרשימה סגורה.

מסעוד גנאים (הרשימה המשותפת):

אדוני היושב-ראש, חברי חברי הכנסת, עוד פעם הממשלה מביאה לנו את החוק הזה, חוק כניסה לישראל (התאזרחות) בניגוד לכל המטרות – המטרה, או: נוהל ההתאזרחות ואיחוד המשפחות, מטרתו צריכה להיות שמירה על הזכות לחיי משפחה, משום שזכות לחיי משפחה זה דבר יסודי, זאת זכות טבעית וזכות יסוד, וגם לפי הצעת חוק-יסוד כבוד האדם וחירותו. משום שכל אדם, יש לו זכות לחיות חיי משפחה, חיי נישואין, עם ילדים.

הצעת החוק הזאת היא ענישה קולקטיבית, שבאה להגיד שכל נישואין שהם מעורבים, או נישואין של אחד – או שהאישה או שהגבר מהגדה המערבית, או אחרת, מישראל, כל נישואין כאלה, או כל משפחה כזאת, כאילו היא סכנה ביטחונית – זו ענישה קולקטיבית, אדוני היושב-ראש.

הצעת החוק הזאת גורמת לפירוק משפחות; הרבה משפחות יורדות לעוני וסובלות מבעיות משום שאחד מבני הזוג סובל ממנה. רק לפני זמן מה ראינו שהצעת חוק כזאת, או: צו כזה קרע משפחה אחת, כפר אחד; כוונתי לברטעה – ברטעה אל-ערביה וברטעה א-שרקיה, ששניהם ממשפחה אחת, משפחת קבהא, שמפרידים ביניהם רק כמה מטרים. הצעת החוק הזאת קרעה משפחות, בתים, קרעה לבבות. הגיע הזמן גם לחשוב על ההיבטים האנושיים, ההומניים, של הדבר הזה. לא כל העניין הוא עניין – בגלל אחד, או שניים, או שלושה שעשו משהו, צריך להעניש את כולם.

אדוני היושב-ראש, חברי חברי הכנסת, צריך לבטל באופן מידי את חוק האזרחות, המפלה את האזרחים הערבים בישראל ובני משפחותיהם, וגם – עד שזה יבוטל, צריך לטפל במשפחות, שבגלל אישור החוק הזה הן סובלות במיוחד מעוני. תודה.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

תודה, חבר הכנסת מסעוד גנאים. חבר הכנסת עבד אל חכים חאג' יחיא, בבקשה, אדוני. אחריו – חבר הכנסת אמיר אוחנה.

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

בסם אללה א-רחמאן א-רחים. כבוד היושב-ראש, החוק הזה הוא חוק פירוק משפחות. החוק הזה, אין לו שום קשר – לא לביטחון, ולא לשום דבר אחר, חוץ מגזענות. ולא רק זה – הממשלה, שמחוקקת את החוק הזה, יודעת בעליל שהוא לא חוקתי, לכן היא לא מחוקקת חוק קבוע, אלא הוראת שעה, שכבר 14 שנים היא מאריכה בכל פעם לעוד שנה ועוד שנה.

העילה הייתה שהם נתנו תשובה לבג"ץ. הממשלה רימתה את בג"ץ, ואמרה שזה לפרק זמן קצר מאוד, בגלל המצב הביטחוני, של האינתיפאדה – זה הסתיים הרבה שנים לפני, כבר הרבה שנים אין אינתיפאדה. הממשלה מאריכה את זה בכל פעם, אפילו שאין אינתיפאדה. גם האו"ם, גם האיחוד האירופי, קראו לממשלת ישראל לבטל את החוק הזה. אפילו החברים הכי קרובים, בארצות הברית. הדוח של זכויות האדם של משרד החוץ האמריקני הזכיר אותו כאחד החוקים הגזעניים, שפוגעים בזכויות אדם. החוק הזה לא בא לדבר על ביטחון.

יש לי שאלה גם למחוקק וליושב-ראש הוועדה – הוא עלה וספר פה את המדינות שמהן אסור להתחתן, לכאורה, או לקבל תושבות, כי אזרחות לא נותנים. בלאו-הכי תושבי הגדה ועזה לא מקבלים

אזרחות, הם מקבלים תושבות במקרה הכי טוב. אפילו אם תושב טייבה מתחתן עם תושבת טול כרם, שליך, היא לא מקבלת אזרחות – הרבה מקרים, שרק פוגעים במשפחות עצמן.

אבל אני שואל, מי שמתחתן מירדן, מר דיכטר, מי שמתחתן מירדן – ירדן לא נספרה כמדינת אויב, למה לא מקבלים?

אבי דיכטר (הליכוד):

--- לי מדינה שיש אתה הסכם שלום, לא עם איראן ---

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

לא, אני אומר לך, מירדן לא מקבלים. אני מכיר מקרים ספציפיים שכבר שנים מחכים, ולא מקבלים.

אבי דיכטר (הליכוד):

יש אחד בכלא, עבדאללה ברגותי, יושב 67 מאסרי עולם, ירדני באזרחותו – תבדוק את הנושא הזה.

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

--- אני בודק ---

אבי דיכטר (הליכוד):

לא, אמרת בהערה --

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

אני שאלתי, היא לא מדינת אויב --- למה ---

אבי דיכטר (הליכוד):

--- אמרת ---

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

אל תביא לי מקרה אחד.

אבי דיכטר (הליכוד):

למה? 67 רציחות זה לא מספיק?

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

אני אומר לך, אל תביא לי מקרה של - - - של ירדני. ירדן לא נמצאת ברשימה של מדינות האויב.

אבי דיכטר (הליכוד):

67 ישראלים הוא רצח. לא מספיק לך?

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

הצעת חוק זו - - -

אבי דיכטר (הליכוד):

קיבל 700,000 שקל מהרשות הפלסטינית. אז תבין למה אנחנו עושים את זה.

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

אני מבין שאתם עושים את זה מטעמי גזענות.

אבי דיכטר (הליכוד):

לא, לא. מטעמי שמירה על החיים - - -

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

אתם עושים את זה - - -

אבי דיכטר (הליכוד):

שמירה על החיים שלך ושל ישראלים באשר הם.

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

חוק כבוד האדם וחירותו מתייחס לכל אדם. השאלה אם בחוק הזה ובכנסת הזאת מתייחסים לפלסטיני, אם הוא אזרח מדינת ישראל או מהגדה או מעזה, כאדם או לא. רציתם או לא רציתם, הוא אדם; ימשיכו המשפחות האלה להתקיים, ימשיכו ההורים לרשום את הבנים שלהם על השם שלהם ויקבלו את האזרחות, אפילו אם החוק הגזעני הזה ימשיך, כי החוק הזה צריך להתבטל פעם אחת ולתמיד, ולהפסיק עם הגזענות והיחס העוין כלפי האוכלוסייה הערבית.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

תודה לחבר הכנסת עבד אל חכים חאג' יחיא. חבר הכנסת אמיר אוחנה – איננו; חברת הכנסת אורלי לוי אבקסיס – איננה; חבר הכנסת ג'מאל זחאלקה – איננו. חבר הכנסת אחמד טיבי, בבקשה, אדוני. אחריו – חבר הכנסת עיסאווי פריג'.

אחמד טיבי (הרשימה המשותפת):

אדוני היושב-ראש, רבותי חברי הכנסת, אם יש חוק שהוא אנטי-דמוקרטי בעליל, שחמישה שופטים, ובסיטואציה מסוימת שישה שופטים עליונים התנגדו לו בבית-המשפט העליון, זה החוק הזה. החוק הזה המתייחס אל כל סיפור אהבה או נישואים בין שני פלסטינים משני עברי הקו הירוק, אזרח ישראלי או אזרחית פלסטינית או ההפך, כאל מזימה נגד הישות הציונית.

אין ספק – ואני אחד הוותיקים בכך, אני יודע איך החוק הזה התקדם ומה נאמר כאן מעל הדוכן. בהתחלה הגיע לכאן השר המקשר גדעון עזרא, ולאחר מכן אלי ישי, שהיה אז שר הפנים, ואמרו שהחוק מטרתו לבלום את חוק השיבה, את זכות השיבה הזוחלת של הפלסטינים, והנישואים האלה, איחוד המשפחות, זה זכות שיבה זוחלת. מישהו העיר להם שזה לא יתפוס בבג"ץ, ואז הגיע ראש השב"כ לשעבר אלינו לוועדת הפנים – אתה זוכר? – והציג את אותם מספרים כמעט שהוא הציג כאן ואמר: השיקולים הם ביטחוניים. שינו גרסה כדי שזה יתפוס בבג"ץ, וגם אז זה כמעט תפס, שישה נגד חמישה, והשופט אדמונד לוי התנגד לחוק והשופטת חיות גם התנגדה, והיא משלמת מחיר כנראה בימים אלה על התנגדותה בעבר.

אבי דיכטר (הליכוד):

- - - תגיד את כל מה שאמרת על ראש השב"כ בוועדה.

אחמד טיבי (הרשימה המשותפת):

אתה אמרת 26 מקרים, אני לא זוכר את המספרים - - -

אבי דיכטר (הליכוד):

לא, לא. הוא סיפר לך, ראש השב"כ, אני מכיר אותו, פגשתי אותו כמה פעמים, והוא אמר לך שהיה מפגע שקיבל אחמ"ש, הוביל את המחבל שהתאבד במלון "פארק" שרצח 30 ישראלים ו-150 פצועים.

עבד אל חכים חאג' יחיא (הרשימה המשותפת):

- - -

אבי דיכטר (הליכוד):

- - -

אחמד טיבי (הרשימה המשותפת):

אתה אמרת את המקרה הזה ועוד כמה מקרים.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

חבר הכנסת אבי דיכטר - - -

אחמד טיבי (הרשימה המשותפת):

נכון, אתה הבאת כמה מקרים כאלה.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

חבר הכנסת אבי דיכטר, אתה תוכל לסכם את הדיון אם תרצה בכך - - -

אחמד טיבי (הרשימה המשותפת):

חבר הכנסת דיכטר, אף אחד מכאן לא הכחיש את קיום המקרים האלה, אבל אי-אפשר להסיק מ-א מקרים על עונש קולקטיבי שבו אתה מטיל איסור גורף, מוחלט, על אוכלוסייה שלמה, רק בשל העובדה שהם ערבים פלסטינים, להתאחד. ואז כאשר גדעון עזרא עלה לפה, ואחרים אמרו: אתם רוצים להתחתן, להינשא? תצאו, תלכו לגור בטול כרם. הרי אם החוק הזה היה קיים, אני, יא אבו חודיפה, נשוי למאי מטול כרם, לא הייתי יכול לגור בטייבה. ואתה אמרת: המשפחות האלה של המאוחמ"שים הן אוכלוסיות סיכון, יעני אחנא אוכלוסיות סיכון, כל מי שנשוי לאישה פלסטינית מהגדה או מעזה הוא אוכלוסיית סיכון. איך אתה יכול להגיד דבר כזה?

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

נא לסיים.

אחמד טיבי (הרשימה המשותפת):

זה דבר מופרע להאשים באופן קולקטיבי אנשים. אתם מאפשרים למישהו שבא מגרמניה עם ההיסטוריה להתאחד כאן עם אנשים, אבל על פלסטינים אתם אוסרים להתאחד.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

תודה, אדוני. אני מזמין את חבר הכנסת עיסאווי פריג'ל. בבקשה, אדוני. אחריו – חבר הכנסת עבדאללה אבו מערוף.

עיסאווי פריג'ל (מרצ):

אדוני היושב-ראש, חברים, אני רוצה להתייחס לצו הוראת השעה שמונח בפנינו, ולשאול את יושב-ראש ועדת החוץ והביטחון, חבר הכנסת אבי דיכטר, מה תכלית החוק? עכשיו שמענו מחבר הכנסת טיבי שבשנים שהוא נמצא במשכן נאמר באופן ברור: התכלית המקורית היא מניעה זוחלת של חוק השבות. ואתה כיושב-ראש ועדה משותפת לוועדת הפנים והחוץ והביטחון, אתה מסתתר – שהמטרה היא ביטחונית. למה אתם משחקים אותה וממשיכים להציג חוק זמני שמטרתו ברורה לחלוטין? מטרה אתנית, גזענית. נקודה. אנחנו לא רוצים אזרחים ערבים, כמה שפחות אזרחים ערבים בתוך המדינה. תגידו את זה. למה אתם ממשיכים להסתתר תחת הסממאות המביישות אתכם?

ואתה בא ואומר: הוועדה המשותפת תשוב ותכנס במהלך החודשים הקרובים כדי ללבן כמה מהסוגיות שעלו במהלך הדיון. בשביל מה אתם מתכנסים? אני לא מבין. איזה דברים אתם רוצים ללבן? ובשביל מה אתם מתכנסים? אתם עושים צחוק מעצמכם? תבואו כאן, כמו שאתם עושים בהרבה חקיקה, ותגידו: מטרת החוק היא לאסור, למנוע, כניסת ערבים לתוך מדינת ישראל. זאת המטרה, ואל תסתתרו מאחורי כל הסוגיות האחרות, כי הרי אין שום היגיון עם הוראת השעה הזו ועם הדמוקרטיה הישראלית שמתהדרים בה בכל מקום. זה בניגוד מוחלט לכל עקרון הדמוקרטיה ולכל זכויות היסוד של האדם באשר הוא. זה ברור. זה אחד מול אחד. אז בואו תגידו והכול ירד מסדר-היום. תגידו: תא משפחתי לערבי בתוך מדינת ישראל – חלה עליו הגבלה; אסור לך להתאהב בערבייה שהיא ממקור פלסטיני, וחלאס, נבין, ולא צריך להאריך את זה כל שנה, לא צריך שזה יהיה זמני, וגמרנו. תגידו את האמת, אל תתביישו. תודה, גברתי.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחבר הכנסת עיסאווי פריג'. חבר הכנסת עבדאללה אבו מערוף, ואחריו – חבר הכנסת טלב אבו עראר. בבקשה, אדוני. עד שלוש דקות לרשותך, בבקשה.

עבדאללה אבו מערוף (הרשימה המשותפת):

כבוד היושבת-ראש, חברי כנסת נכבדים, כבוד השר – שהוא לא שומע את הוויכוח, מתעסק בדברים שלו – החוק הזה, רק שם אחד אפשר להגיד לו, לא רק גזעני, חוק אפרטהייד שממשיך את המדיניות הגזענית, האפרטהיידית, כלפי אזרחי המדינה הערבים. אין פירוש לחוק הזה, הפירוש הזה. זה בקיצור. למה? לא רק אני אומר את זה, גם בג"ץ אומר את זה. נרצה או לא נרצה. יש פסיקות רבות של בג"ץ, ויש הרבה מקרים.

בג"ץ חד-משמעית אמר – השופט שהיה, שמגר, נשיא בית-המשפט העליון דאז: "זכותם של הורים לגדל את ילדיהם כראות עיניהם היא זכות חוקתית יסודית. זכות טבעית הטבועה ועולה מן הקשר בין הורים לצאצאיהם". זה בית-המשפט העליון אמר וקבע. אז מה החוק הזה? אם אין אמון בבג"ץ? אני לא מדבר עכשיו על עניינים גזעניים ועניינים של אפרטהייד. אני מדבר על בג"ץ. אם למדינה ולמדיניות אין אמון בבג"ץ, אז עד כאן הגענו. וממשיך לכתוב שמגר את פסק הדין שלו ואת הדעה שלו. לא אכנס לזה, לצערי הרב, מחוסר זמן.

מצד אחר, מדינת ישראל חתומה ומחויבת לפי האמנות הבין-לאומיות לשמור על תא המשפחה כתא עקרוני בחיים. והחוק הזה, מה בא? בא להפר את האמנה הזאת, לאבד את ההתחייבות של מדינת ישראל על מה שחתמה. זו הוראת שעה מ-2003. זו לא סתם הוראת שעה –

מ-2003 ממשיכים כל פעם תחת התירוץ, מה שנקרא, ביטחון, מיסטר ביטחון. אנחנו יודעים שהתירוץ הזה הוא תירוץ, ושהוא רק תירוץ.

העניין הוא להילחם במה שנקרא הסכנה הדמוגרפית? תגידו – להילחם בסכנה הדמוגרפית. בסדר, עד מתי אפשר להילחם? עד מתי מדינת ישראל תילחם בסכנה הדמוגרפית? עוד 20 שנה? עוד 50 שנה? עד מתי? תקציבו זמן לאיזון הדמוגרפי שאי-אפשר – נרצה או לא נרצה, כאן שני העמים שישנם בארץ הזאת וזכותם להתרבות ולגדל משפחה; כמה אפשר להילחם בסכנה הדמוגרפית? עד כמה? 70 שנה נלחמים ועוד 50 שנה. עוד מעט 100 שנה. עד כמה? עד מתי? עד סוף העולם?

זה לא יעבוד. הרי מעצבי המדיניות יודעים טוב מאוד שזה לא יעבוד, להילחם בסכנה הדמוגרפית. תתארו לעצמכם שמישהו בצרפת או מישהי מצרפת – אני מדבר בגלוי – יהודייה או יהודי שרוצה להתחתן עם מישהו ממפלגת העם הכורדי, והשלטונות בצרפת אומרים לו: לא, לא להתאחד. מה היו עושים כאן השלטונות, כמו דיכטר גם? אנטישמיות. לא היו מרבים בעולם להגיד שזו אנטישמיות.

היו"ר טלי פלוסקוב:

נא לסיים, אדוני.

עבדאללה אבו מערוף (הרשימה המשותפת):

ומה החוק הזה? לא רק חוק גזעני - - - חוק אנטישמי כלפי האזרחים הערבים.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה.

עבדאללה אבו מערוף (הרשימה המשותפת):

זה מה שהחוק הזה. החוק הזה צריך להיות פסול וצריך לפסול אותו.

אורן אסף חזן (הליכוד):

אתה יודע אבל מה ההבדל, נכון? אתה יודע אבל מה ההבדל, נכון? שיהודים לא ינצלו את זה לטרור. אתה יודע. יחי ההבדל הקטן. יחי ההבדל הקטן.

עבדאללה אבו מערוף (הרשימה המשותפת):

זה לא דומה - - -

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחבר הכנסת אבו מערוף. חבר הכנסת טלב אבו עראר, בבקשה. חברי הכנסת, בואו נשמור על השקט באולם, כמו שזה היה עד עכשיו.

אורן אסף חזן (הליכוד):

היושבת-ראש, אם יש נייר טואלט לחלק לחברים פה - - -

היו"ר טלי פלוסקוב:

אחריו – חברת הכנסת חנין זועבי, אם תהיה באולם. בבקשה, אדוני, עד שלוש דקות לרשותך.

טלב אבו עראר (הרשימה המשותפת):

תודה, גברתי היושבת-ראש, חברי חברי הכנסת, ברור לכולנו שהצו הזה שהוא הוראת שעה, הוא אנטי-דמוקרטי, אנטי-חוקתי. צו המצמצם את מרחב החירות לאדם. ואני כאן שואל שאלה.

אורן אסף חזן (הליכוד):

אתה רק שאלה.

טלב אבו עראר (הרשימה המשותפת):

אם הצו הזה, היו מחילים אותו על יהודי כנגד יהודי, יהודי עם יהודייה. יהודי בארץ עם יהודייה במערב, במזרח, בחו"ל, לא משנה איפה – האם יכול להיות דבר כזה, גברתי היושבת-ראש? אני לא חושב שזה יהיה. אלא בגלל היותם ערבים, ערבים אזרחי המדינה וערבים פלסטינים בשטחים, אוסרים.

אבל החוק הזה וחוקים אחרים גזעניים היו סיבה לאינתיפאדה שפרצה בארץ הזאת. להתקוממות. וגם בנוסף לחקיקה הגזענית הזו גם המדיניות הננקטת נגד מסגד אל-אקצא. מסגד אל-אקצא, אני מודיע לכולם – ימין, שמאל, מרכז, לכל היהודים כאן ובעולם – מסגד אל-אקצא אך ורק למוסלמים. אין לאף יהודי זכות במסגד אל-אקצא. אפילו סנטימטר אחד. אפילו להיכנס לשם אין להם זכות. ואני מתפלל מאוד מאדם שמייצג את המדינה בצורה אחראית, מפקד מחוז ירושלים, שהוא אומר: אני קורא ליהודים לעלות למסגד אל-אקצא, להיכנס למסגד אל-אקצא. מסגד אל-אקצא הוא לא שלך ולא של מי שמינה אותך. מסגד אל-אקצא הוא רק למוסלמים, כאן ובעולם בכלל.

לכן צריך לשנות כאן מדיניות, אחרת אנחנו נהיה במקום שלא רוצים להיות בו שם.

אורן אסף חזן (הליכוד):

אני מסכים אתך, צריך לשנות מדיניות. אנחנו יותר מדי טובים אתכם. אנחנו יותר מדי טובים אתכם.

טלב אבו עראר (הרשימה המשותפת):

מדיניות הממשלה כאן. לשנות את המדיניות כדי באמת לאפשר לאזרח ולתושב הפלסטיני לחיות בכבוד, להרגיש כאן שבאמת יש כאן מרחב, קצת מרחב דמוקרטי.

אורן אסף חזן (הליכוד):

תכבדו את עצמכם קודם כול.

טלב אבו עראר (הרשימה המשותפת):

איזה מין דמוקרטיה? מדינה שמתפארת, אומרת שהיא דמוקרטית, וכל הזמן חונקת ומתעללת ומדכאת עם אחר תחת הכיבוש, שהגיע הזמן שהוא יסתיים.

אורן אסף חזן (הליכוד):

תכבדו את עצמכם.

טלב אבו עראר (הרשימה המשותפת):

תודה, גברתי.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחבר הכנסת טלב אבו עראר. חברת הכנסת חנין זועבי – אינה נוכחת; חבר הכנסת ישראל אייכלר – אינו נוכח. חברת הכנסת עאידה תומא סלימאן, בבקשה, גברתי. אחריה – חבר הכנסת נחמן שי.

חבר הכנסת אורן חזן, זה שאני לא קוראת בשמך לא אומר שאתה לא מפריע, אז בבקשה, נא להירגע. תודה רבה.

בבקשה, גברתי.

אורן אסף חזן (הליכוד):

זה שתמשיך להגיד שטויות לא הופך אותן למשהו רציני.

היו"ר טלי פלוסקוב:

עד שלוש דקות לרשותך.

עאידה תומא סלימאן (הרשימה המשותפת):

כבוד היושבת-ראש, חברי הכנסת הנכבדים, פעם נוספת אנחנו מתבקשים לדון בהצעה המובאת לידינו תחת הכותרת "הוראת שעה". השעה הזאת לא מסתיימת? כאילו, מה? 15, 16 שנים, והשעה הזאת נמשכת. זאת השעה הכי ארוכה שראיתי בחיים שלי.

אלי אלאוף (כולנו):

עאידה תומא סלימאן (הרשימה המשותפת):

כן, ממש. זאת שעת החירום, כנראה, שלא רוצים לסיים אותה ונוח לא לסיים אותה ולחדש אותה כל שנה מחדש.

רוצים לחדש אותה תחת הכותרת הזאת כי מפחדים לקרוא לילד בשמו. בעצם מחוקקים חוק במדינה. מחוקקים חוק שאומר באופן הכי ברור, בנוסף לעוד חוקים בתקופה האחרונה שמובאים לכנסת, שאזרחי מדינת ישראל הם לא שווים. ושלא תהיה אשליה – האזרחים הערבים במדינת ישראל, לפי הוראת השעה, החוק הזה, הם לא שווים בצורה הכי ברורה.

אני לא אדבר על בני זוג שהם או מהשטחים הפלסטינים הכבושים או מירדן או אני לא יודעת מאיפה; אני אדבר רק על בני זוג שהם אזרחי מדינת ישראל. מה המדינה אומרת לנו? המדינה אומרת לנו: אין לכם זכות שווה לאזרח היהודי לקבל את האזרחות שלכם במקרה של נישואים. אין לכם, ושלא תחשבו שאתם באמת שווים. אין לכם את הזכות לבחור את בן או בת הזוג שלכם. שלא תהיה לכם אשליה. יש מחיר לכל בחירה.

המדינה מתערבת באופן אקטיבי בחיי האהבה, בחיי הזוגיות ובחיי המשפחה שלנו. נכון, זה קורה בהרבה דברים, גם כן בחוקי דיני אישות, אבל בצורה הבוטה, הדורסנית הזו, שהמדינה באה ואומרת: אין לכם את הזכות להתאהב במי שאתם רוצים, It's out of limit, זה מחוץ לגבולות. אתם לא יכולים להתאהב. יהודי כן יכול להתאהב ביהודייה בארצות הברית, ואולי אפילו עדיף. למה? הוא ייתן לה אזרחות. יביא אותה ארצה, יקים בית בישראל. אבל ערבי? שלא יחלום. מה אנחנו צריכים שהוא יוסיף לנו עוד ערבייה? או תחשבו, עוד ילדים קטנים ערבים שיצמחו פה.

אני חושבת שהגיע הזמן להגיד פעם אחת: תהיו אמיצים מהצד הזה. תבואו לפה ותגידו: אנחנו מחוקקים חוק מאוד ברור – אתם לא אזרחים שווים, ושלא תהיה לכם אשליה, הערבים הפלסטינים, אזרחי מדינת ישראל.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחברת הכנסת עאידה תומא סלימאן. חבר הכנסת נחמן שי, ואחריו – חברת הכנסת רויטל סויד, אם תהיה באולם. אם לא – ג'מעה אזברגה הבא בתור.

ג'מעה אזברגה (הרשימה המשותפת):

היו"ר טלי פלוסקוב:

לא, לא, עכשיו נחמן שי. אחר כך רויטל סויד. אם היא לא תהיה, אתה תהיה הבא בתור. בבקשה, אדוני, עד שלוש דקות לרשותך.

נחמן שי (המחנה הציוני):

גברתי היושבת-ראש, חברי חברי הכנסת, חוק האזרחות והכניסה לישראל נמצא על התפר החשוב ביותר בחיינו – התפר שבין דמוקרטי או הבסיס הדמוקרטי של מדינת ישראל והבסיס היהודי שלה. זה המפגש שמוביל ומלווה אותנו בהרבה צמתים בחיינו. כל נטייה לצד הזה או לצד האחר פוגעת באיזשהו מאזן עדין וחשוב באותם שני עמודי תווך, שהם הבסיס, הייתי אומר, לקיומה של מדינת ישראל כמו שהיא.

החוק הזה הוא שם, והדילמה ברורה ועומדת לנגד עינינו: אם נלך לכיוון הנדיב של איחוד משפחות, של פעילות בתנאים של מאבק וטרור – אנחנו מסכנים סיכון ביטחוני את מדינת ישראל ואת אזרחיה; אם נלך בכיוון של כניסה בלתי מרוסנת ומתן אזרחות בלתי מרוסנת – אנחנו מאיימים על האופי היהודי של מדינת ישראל היום ובעתיד. מצד שני, אנחנו חייבים לשמור על זכויות הבסיס, זכויות האדם, שהאנשים האלה ראויים להן. אנחנו צריכים לכבד את זכותם לחיות ביחד עם בני ובנות זוגם. אנחנו צריכים לכבד ולשמור גם על ילדיהם, שבמקרים מסוימים נקרעים מתוך המשפחות. זאת הדילמה שעומדת בפנינו. זאת הדילמה שעומדת בפנינו מיום הקמתה של מדינת ישראל, שרוצה להיות דמוקרטית, ובצדק, אבל חייבת לשמור גם על ביטחונה ולהגן על עצמה.

לכן הנושא הזה, במשך שנים, היה מונח על שולחן בית-המשפט העליון, בית-הדין הגבוה לצדק, ולבסוף, ב-2012, ניתנה בכל זאת החלטה שמכבדת את ההוראה הזאת ומאפשרת אותה, למרות כל הבג"צים שהוגשו.

העובדה, שרבים מאותם אזרחים ואזרחיות, שניתן להם לגור פה ולשהות פה אתנו, היו מעורבים בטרור, מטרידה מאוד וקשה מאוד, והיא תמרור אדום. איך הדברים האלה באמת בסוף פוגעים בלב לבו של ביטחון ישראל.

יחד עם זאת, אני אומר לכם מפה: אסור לנו, בשום פנים ואופן, לעצום עיניים לאותם מקרים קשים, שגם דווחו לוועדה, של פגיעה בזכויות האדם, של פגיעה באנשים שלא יכולים לחיות חיים מלאים, שלא יכולים לחיות עם בני או בנות זוגם, ושל ילדים שנקרעו ממשפחותיהם. לכן גם כאשר נתמוך היום בחוק הזה, אנחנו צריכים לזכור כל הזמן: מדובר באנשים, ואנשים צריכים לשמור, ואנשים צריכים לכבד.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה.

נחמן שי (המחנה הציוני):

עם האנשים האלה ואחיהם ואחיותיהם נצטרך לחיות פה עוד הרבה שנים.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחבר הכנסת נחמן שי. חברת הכנסת רויטל סויד – אינה נוכחת. לכן, חבר הכנסת ג'מעה אזברגה, ואחריו – חבר הכנסת אוסאמה סעדי. בבקשה, אדוני. אדוני, עד שלוש דקות.

ג'מעה אזברגה (הרשימה המשותפת):

תודה רבה, גברתי היושבת-ראש, חברי הכנסת, קודם כול, החוק הזה לא חוקתי בכלל. החוק הזה הוא הוראת שעה – כמו שאמרה חברתי עאידה תומא – שעה שלא נגמרת באמת.

בנגב לבד יש איזה 4,000 נשים שנמצאות בתוך המדינה, ובין אם תרצה, יש להן כבר 40, 30 או 35 שנה, ויש להן ילדים שהם עם תעודת זהות ישראלית ועם אזרחות ישראלית. הנשים האלה נמצאות והילדים נמצאים. אנחנו מדברים אפילו על תופעות לוואי, כמו, נניח, ביטוח בריאות. הנשים האלה נמצאות ללא ביטוח בריאות. אני באתי ממערכת הבריאות, הייתי שם הרבה שנים, והן סובלות. אני מבין כמה סבל הן סובלות בגלל שאין לה – אישה, שיש לה שבעה, שמונה ילדים, נמצאת פה בתוך המדינה, ולא יכולה לקבל שירותי בריאות, למרות החוק, למרות הוראת השעה.

החוק הזה לא נותן לאישה, שהגישה כבר אולי 15 פעם לוועדה למקרים הומניטריים – אין דבר כזה. האישור של הוועדה למקרים הומניטריים לקבל תושבות או אזרחות או שהייה בתוך הארץ, הוא כמעט חותר לאפס.

אני מדבר, וזה כמובן עם כל מה שאמרו חברי הקודמים על נושא החוק. אני לוקח צד אחר לעניין. אם אתה לוקח חבר שלי שנשוי לרומנייה, הוא מקבל אזרחות אחרי אולי חודשים ספורים או אחרי שנה במקרה הרע. איך את יכולה להגיד בשנת 2017, במדינה שנקראת דמוקרטיה ונאורה – וביחד מונעים איחוד משפחות. אני קורא לזה, פשוט מאוד, מניעת איחוד משפחות. החוק הזה חוק לא חוקתי, והחוק הזה איננו קרוב אפילו לאנושיות. תודה רבה.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחבר הכנסת ג'מעה אזברגה. חבר הכנסת דב חנין, בבקשה, אדוני. אחריו – חבר הכנסת אוסאמה סעדי.

יהודה גליק (הליכוד):

הכי מעניין - - - הוא הכי מעניין.

מרב מיכאלי (המחנה הציוני):

כבו טלפונים. מה יש לכם? כבוד. בשקט.

היו"ר טלי פלוסקוב:

בבקשה, אדוני, עד שלוש דקות.

עאידה תומא סלימאן (הרשימה המשותפת):

מה? מה? מה? זה מצלצל שם. מה את מדברת?

מרב מיכאלי (המחנה הציוני):

- - -

עאידה תומא סלימאן (הרשימה המשותפת):

- - - הרשימה המשותפת.

דב חנין (הרשימה המשותפת):

או-אה, מה הולך פה במליאה? איזו התרגשות.

היו"ר טלי פלוסקוב:

כן, כי מישהו שומע צלצול של טלפון. אנחנו לא מבינים של מי זה.

עאידה תומא סלימאן (הרשימה המשותפת):

זורקים את זה על הרשימה המשותפת.

דב חנין (הרשימה המשותפת):

תודה, גברתי היושבת-ראש.

היו"ר טלי פלוסקוב:

בבקשה, אדוני.

קריאה:

היו"ר טלי פלוסקוב:

רבותי, הבנו. איתרנו את הטלפון. תודה לחברת הכנסת מרב מיכאלי.

יהודה גליק (הליכוד):

אצלנו בבית-הכנסת, מי שמצלצל הטלפון - - - צריך לתת 20 שקל.

היו"ר טלי פלוסקוב:

אוקיי. בבקשה, אדוני, שלוש דקות.

דב חנין (הרשימה המשותפת):

תודה, גברתי היושבת-ראש. לא במקרה שולחן הממשלה בדיון הזה ריק לגמרי, כי האמת היא שלשבת מסביב לשולחן הממשלה - - -

שר החקלאות ופיתוח הכפר אורי אריאל:

דב חנין (הרשימה המשותפת):

אדוני השר אורי אריאל, אני הבחנתי שאתה כאן, אבל אמרתי שאתה לא ליד שולחן הממשלה, ואמרתי שזה לא מקרי שלא גאים שרי הממשלה לשבת ליד שולחן הממשלה כשהם מביאים את החוק הזה בפנינו. הרי, עמיתי חברי הכנסת, במה אנחנו עוסקים? אנחנו עוסקים בדבר

חקיקה מאוד מאוד פוגעני, שבעצם קובע שאי-אפשר בשום מצב לאפשר למי שמתחתן, מתחתנת, עם תושב או תושבת השטחים לחיות עם בן או בת משפחתו בארץ. זו בעצם האמירה העקרונית של החוק הזה.

החוק, באמת מרחיק הלכת הזה, הפוגעני בצורה בלתי רגילה בזכויות האדם, חוקק בימים מאוד קשים – ימים שבהם היו מעשים של פיגועים ופגיעות באזרחים – ואז באה הממשלה לכנסת ואמרה: אנחנו חייבים אמצעים יוצאי דופן כדי להגן על ביטחון הציבור. ומאז, חברי הכנסת, עברו שנים, ואפילו המצב הביטחוני השתנה. היינו רוצים שנגיע לשלום – זה עם הממשלה הנוכחית לא יקרה. אבל המצב הביטחוני ללא ספק השתנה לטובה בהחלט. ומה לא השתנה? לא השתנה החוק הפוגעני הזה, שעדיין בדיוק באותה צורה מונע מאנשים לחיות עם מי שהם אוהבים או מי שהן אוהבות.

לא במקרה, עמיתי חברי הכנסת, החוק הזה זכה לביקורת כל כך קשה בבית-המשפט העליון. לא במקרה היו שופטים רבים כל כך בבית-המשפט העליון שחשבו שכל החוק הזה בלתי חוקתי. מצער לראות שעכשיו, אחרי כל כך הרבה שנים, הממשלה הזאת, יש בה העוז לחזור ולהביא בפנינו את החוק הזה כאילו שלא השתנה שום דבר.

צריך רק לומר שאם קודם לכן כולם הסתרתו מאחורי הטיעון הביטחוני, היום יש כאלה שגם מוכנים להגיד בגלוי: לא בביטחון אנחנו עוסקים כאן, אלא בדמוגרפיה. הצעת החוק הזאת – החוק הזה לא מכוון להגן על תושבי ישראל ואזרחי ישראל, אלא מכוון להילחם במספרם של האזרחים הערבים בישראל. החוק הזה הוא כתם שחור בספר החוקים שלנו, ואנחנו מבקשים מהכנסת היום לא לעשות פעם נוספת טעות. לא לעשות פעם נוספת טעות, אלא להחליט שאנחנו שמים לחוק הזה סוף, היום.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחבר הכנסת דב חנין. חבר הכנסת אוסאמה סעדי, בבקשה. אחריו – חבר הכנסת איימן עודה, אם יהיה באולם. אם לא – יוסף ג'בארין. בבקשה, אדוני, עד שלוש דקות לרשותך.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

תודה, גברתי היושבת-ראש, כבוד השר, חברי חברי הכנסת, אני השתתפתי בדיונים, גם בשנה שעברה וגם השנה הזאת, בוועדה המשותפת של חוץ וביטחון עם ועדת הפנים. אני אומר לכם, חברי חברי הכנסת, מה שאמר חברי דב חנין – כתם שחור, חוק שדגל שחור מתנוסס מעליו. ואני לא שמעתי על שום נימוק או תכלית ביטחונית לחוק הזה. שמענו את נציגי השב"כ, שמענו את נציגי

המשטרה, אבל אני לא מבין איך אפשר היום, אחרי 15 שנים, להמשיך ולהאריך את החוק הזה פעם אחר פעם, ולהפריד עשרות אלפי משפחות. בשנתיים האלה אני וחברי מסתובבים ביישובים הערביים, ואין, גברתי היושבת-ראש, בעיה אנושית כואבת יותר מהבעיה של איחוד המשפחות. משפחות שלמות נקרעות. משפחות שלמות – יותר מעשר שנים, מ-15 שנים ו-20 שנה, בטייבה, בלוד בבאקה אל ע'רביה, בכל היישובים אתה שומע רק על הבעיות האלה של ביטוח רפואי, אפילו של רישיון נהיגה. אחרי 10-15 שנים, ריבוננו של עולם, ילד קטן צריך להתחנן בשביל ביטוח רפואי.

עשו תיקון, נכון, לפני שנה. עשו תיקון בביטוח הבריאות, אבל פתאום מבקשים מהמשפחות האלה לשלם 8,000 שקל בתשלום אחד חד-פעמי על מנת שיקבלו, חברת הכנסת תומא, ביטוח בריאות. ולאנשים האלה, למשפחות, אין להם אפילו את 8,000 השקלים. רישיונות נהיגה לא מקבלים. אמרנו בוועדה - - -

עאידה תומא סלימאן (הרשימה המשותפת):

- - - צריך בדיקת אבהות – 4,000 שקל.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

4,000 שקל בדיקת אבהות. אמרנו – איפה יו"ר ועדת החוץ והביטחון? היום ממשלת ישראל נותנת היתרים לנשים מעל גיל 50 ולגברים מעל 55 להיכנס באופן חופשי – באופן חופשי, חבר כנסת בהלול, אפילו לא צריך לבקש היתר. הם יכולים לבוא למחסום, מסתכלים – בת 50, בן 55, בבקשה. אז אמרנו, לפחות את אלה בקרב מבקשי איחוד המשפחות שהם בני 50 ומעלה, תנו להם כבר תושבות קבע, תנו להם אישור לאיחוד משפחות.

היו"ר טלי פלוסקוב:

נא לסיים.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

למה צריך בכל חצי שנה?

אורן אסף חזן (הליכוד):

- - - עוד פעם לטרור?

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

ומשפט אחרון, לספסלים האלה בצד הימני. חבל שאתם תמשיכו ותיתנו יד לממשלה הזאת בחוק הזה. חברי המחנה הציוני ויש עתיד, בעניינים האלה אתם - -

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

- - הולכים יותר קיצוני מאשר הממשלה, וגם ראינו את החוק הזה שיבוא ביום רביעי, של אלעזר שטרן, שהוא אפילו מאגף - -

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה אדוני.

אוסאמה סעדי (הרשימה המשותפת):

- - את הממשלה הזאת בעניין קיזוז של כספי אסירים. אז תפסיקו את זה ותתביישו.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחבר הכנסת אוסאמה סעדי. חבר הכנסת איימן עודה – אינו נוכח. חבר הכנסת יוסף ג'בארין, בבקשה. אחריו – חברת הכנסת ענת ברקו, אם תהיה. אם לא – חבר הכנסת יוסי יונה, אם יהיה, וכך נמשיך. בבקשה, אדוני, שלוש דקות לרשותך.

אורן אסף חזן (הליכוד):

אני כמעט מאמין לך.

יוסף ג'בארין (הרשימה המשותפת):

החוק הזה אומר לאזרח הערבי – זה או משפחה או מדינה. או שאתה נשאר במדינה שלך עם המשפחה הרחבה, או שאתה עוזב את המדינה לטובת בחירת לבך. איזו מין אבסורדיות זו? איזו

מין אבסורדיות זו שאומרים לאזרח שאם בן או בת הזוג שלך היא פלסטינית מאותו העם, ולפעמים מאותה המשפחה, אין לך דרך לחיות אתה בישראל? חבר הכנסת אלאלוף, מה זו האבסורדיות הזאת?

אורן אסף חזן (הליכוד):

לבי לבי.

יוסף ג'בארין (הרשימה המשותפת):

ואחר כך שואלים מה מפלה במדינה היהודית? מה מפלה במדינה היהודית? ודווקא בחוק הזה, חצי מהשופטים אמרו שמדובר בחקיקה מפלה, חקיקה שפוגעת בזכות למשפחה, חקיקה לא חוקתית. ובכל זאת מביאים את החוק הזה כדי שנחדש אותו עוד פעם ועוד פעם. אני קורא לחברי: הגיע הזמן, אחרי 14 שנים, להפסיק עם חידושו של החוק הזה, עם הפגיעה הקשה במשפחות הערביות והפלסטיניות. הגיע הזמן להגיד די. ואני רוצה להגיד לכם עוד משהו: גברתי היושבת-ראש, העניין הזה הוא העניין המשפטי. מה זה הדבר הזה שהכנסת מרשה לעצמה לחדש חקיקה לפי החלטה כאן, בלי שיש בכלל חוק כזה? זאת אומרת, יש את החוק הזה מ-2003, וכל פעם מחדשים אותו על ידי הצבעה. גברתי מזכירת הכנסת, יש כאן משהו בעייתי מאוד בחוק הזה.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה.

יוסף ג'בארין (הרשימה המשותפת):

אין הליך של חקיקה. אין קריאה ראשונה, שנייה, שלישית. החוק חוקק, אבל כל הזמן מחדשים אותו רק בהצבעה כאן, בצו של הממשלה.

היו"ר טלי פלוסקוב:

יש - - -

יוסף ג'בארין (הרשימה המשותפת):

ולכן הממשלה באופן - - -

היו"ר טלי פלוסקוב:

יש פה צו. נכון, החוק חוקק - - -

יוסף ג'בארין (הרשימה המשותפת):

נכון, אבל לממשלה יש רוב בתוך הוועדה המשותפת, לממשלה יש רוב בתוך המשכן הזה, ולכן באופן אוטומטי עוקפים פשוט.

היו"ר טלי פלוסקוב:

אני מבקשת לסיים בבקשה.

יוסף ג'בארין (הרשימה המשותפת):

עוקפים את הליכי החקיקה על ידי האישור הזה.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה.

יוסף ג'בארין (הרשימה המשותפת):

הגיע הזמן לשים לב לעניין הזה, ואולי הגיע הזמן בכלל שהנושא הזה ירד מהפרק, ולהחזיר למשפחות הערביות הפלסטיניות - -

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה אדוני.

יוסף ג'בארין (הרשימה המשותפת):

- - את הכבוד האבוד שלהן זה 14 שנה.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחבר הכנסת יוסף ג'בארין. חברת הכנסת ענת ברקו – אינה נוכחת; חבר הכנסת יוסי יונה – אינו נוכח; חברת הכנסת עליזה לביא – אינה נוכחת. חבר הכנסת זוהיר בהלול, בבקשה. אחריו – חבר הכנסת אורן אסף חזן. בבקשה, אדוני.

זוהיר בהלול (המחנה הציוני):

גבירותי ורבותי, הסיפור הלוהט ביותר באתוס היהודי הוא סיפור האהבה הבוגדני בין דוד המלך לבין בת שבע. דוד המלך ראה את בת שבע בסצנה שהייתה מצונזרת אילו הייתה שרת התרבות מירי רגב באותה תקופה שרה, אבל בסופו של דבר דוד המלך שלח את אוריה החתי אל קו האש, כדי שימות שם וכדי לשאת את אהובתו, בת שבע, כבחירת לבו, וזה מה שקרה. והעונש, גברתי היושבת ראש, היה שנמנע מדוד המלך לבנות את בית-המקדש. האם עד הנה הסיפור בפרטיו הוא סיפור נכון?

ואני רוצה לומר – מדוע הבאתי, אגב, את הסיפור הזה ולא הלאיתי אתכם שוב ושוב באותם טיעונים? כי הרי כל הטיעונים כבר נטחנו עד דק; כולם כבר עברו על הנימוקים אחד אחרי השני.

אורן אסף חזן (הליכוד):

אני רק שאלה: אם אדוני כבר מתעסק בימי דוד המלך, ואתה מכיר את ימי דוד המלך, גם תגיד שירושלים היא בירתו הנצחית של העם היהודי. אי-אפשר לקחת רק את החלק מההיסטוריה שנח לך.

זוהיר בהלול (המחנה הציוני):

שמעתי, אבל אני מנוע מלהגיב על כל הערה.

אורן אסף חזן (הליכוד):

האמת קשה. האמת קשה.

זוהיר בהלול (המחנה הציוני):

מה שברצוני לומר – שבעקבות העובדה שכל הדוברים חזרו באופן כמעט דידיקטי אחר הנימוקים, נימוק אחד אחרי השני, וכל הנימוקים כמובן הם כבדי משקל והם חשובים, אז הבאתי את הסיפור הזה כדי לומר שבסופו של דבר האהבה תנצח.

בסופו של דבר, גם אם אני אניח בפניכם כרגע תסריט עוועים – שאגב יכול אולי להתרחש בצורה זו או אחרת – שנישואי התערובת בישראל יקרמו עור וגידים, נניח, נישואים מעורבים, האם הצד השמאלי שלי, שהוא הימין במפה הפוליטית בישראל, הצד הזה היה מביא אל כנסת ישראל עוד חוק שימנע נישואי תערובת? הרי אתם לא יכולים בשתי כפות ידיים להעמיד סכר אל מול השיטפון. פלסטינים ימשיכו להתחתן עם פלסטיניות, וגם נישואי תערובת – יכולים להיות נישואי תערובת שקורים פה ושם.

ולכן הבקשה שלי היא כדלקמן: אל תחיו על זמן שאול. עדיף לכוון מבנה חיים אחר כאן, במדינת ישראל. אל תחששו יתר על המידה מהעניין הדמוגרפי, כי אף אחד לא רוקח דילים ולא רוקח מלכודות כנגד המדינה הזאת, וכולנו בסופו של דבר רוצים לתת לאהבה לנצח. תנו לחוק הזה לרדת מן המדף, ותנו לאהבה לרקוח, ואל לכם להתעמת פעם אחר פעם עם חוקים לא חוקתיים המיועדים אך ורק נגד האוכלוסייה הערבית-פלסטינית בישראל.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה. תודה רבה לחבר הכנסת זוהיר בהלול. חבר הכנסת אורן אסף חזן, בבקשה, אדוני. אחריו – חברת הכנסת יעל כהן-פארן, אם תהיה באולם. אם לא – חבר הכנסת מנחם אליעזר מוזס. נראה איך נתקדם. בבקשה, אדוני, שלוש דקות לרשותך.

אורן אסף חזן (הליכוד):

גברתי היושבת-ראש, כבוד השר, אורחים בקהל, כנסת נכבדה, נאמרו פה בכמה נאומים שחלפו לפני כמה אמירות שחשוב לשים אליהן לב. אומר חבר הכנסת ג'בארין, וגם הוא מודה שאין דבר כזה עם פלסטיני. הוא אומר: אתם רוצים למנוע מערבי אחד להתחתן עם ערבייה, או אולי עם ערבי אחר – אני לא יודע איך זה מתקבל אצלם, אני יודע איך זה אצלנו, כמה הבנה יש. אצלם – אפס הבנה וסובלנות; מדבר יידי משכבר הימים זוהיר בהלול לא על השמש הקופחת במרום כאשר המשחק נכנס לשלהי ההכרעה אלא על ימי דוד המלך. אבל במקום להסתכל על המציאות, על איפה הכול התחיל – על עיר דוד, ששם התחילה המורשת וההיסטוריה של העם היהודי, זה שחזר לארצו, אחרי אלפיים שנות גלות, בוחר לנסות גם הוא לעוות את ההיסטוריה.

אבל אני רוצה לדבר על משהו הרבה יותר גדול מזה. מסתבר שמחלת השכחה היא כל כך מידבקת שהיא הדביקה פה את רוב חברי הכנסת, אלה שנכחים באולם וגם אלה שלא. יש לכם זיכרון. השימוש – הוא לא היה ציני, הוא היה אכזר ומסוכן – של אותם ערבים שהיום מכנים את עצמם "פלסטינים", אותו עם שמנסה להתהוות על חשבוננו, שהיו משתמשים באישורים האלה ובתעודות האלה כדי לרצח פעם אחר פעם את חברינו, את אחינו ואחיותינו, הוא המהות, הוא הסיבה שהחוק הזה קיים.

אומרים תמיד על העם היהודי שהוא אור לגויים. הלואי ובהקשר של הגירה וחוקים שקשורים להגירה, נקבל אור מהאמריקאים, למה בעניין הזה אנחנו כל כך טובים עד שיש לי שחור בעיניים. לי נמאס ממציאות שבה אנחנו, באמתלה של אמירה של זכויות אזרח כאלה ואחרות, מוכנים לשלם את המחיר היקר מכול – את הדם של אחינו ואחיותינו. לי נמאס שאתם חושבים שיושבים פה בכנסת הזאת או מביטים עלינו מבעד למרקע אסופה של מטומטמים. אגלה לכם סוד: אנחנו לא מטומטמים, ואחרי כל כך הרבה זמן שהתנהגנו והתנהלנו תוך כדי התרפסות לשטויות שיצאו לכם מהפה, לניסיונות הצידוק בענייני זכויות אדם, אנחנו עומדים על שלנו.

לא ייתן מצב ולא תיתכן מציאות שבה הגרועים שבאויבינו ינצלו את הלב הטוב והרחום שלנו בשביל לפגע בנו; לא ייתכן מצב שאנחנו נוותר על הביטחון – אגב, ג'בארין, הביטחון של אזרחי ישראל היהודים ואזרחי ישראל בעלי תעודת הזהות הכחולה, הערבים.

היו"ר טלי פלוסקוב:

נא לסיים, אדוני.

אורן אסף חזן (הליכוד):

אני מסיים, חברתי היושבת-ראש. אמר לי לא מזמן חבר שלי, שלמה לוינגר מחברון – הוא אמר לי: אומרים עם רחום וחנון; אנחנו עם רחום וחנון. אז אני בא לגלות לכם סוד: אנחנו כבר לא חנונים. אנחנו נעמוד על שלנו, וגם אם נצטרך להאריך את החוק הזה לא ב-14, או 15, או 20 שנה – ב-200 שנה, נעשה זאת מסיבה אחת: טראמפ בארצות-הברית אומר אמריקה לאמריקאים, ואני אומר לכם: ארץ-ישראל היא לעם ישראל ולא לישמעאל. תודה רבה.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחבר הכנסת אורן אסף חזן. חברת הכנסת יעל כהן פארן – אינה נוכחת; חבר הכנסת מנחם אליעזר מוזס – אינו נוכח; חבר הכנסת איתן ברושי – אינו נוכח; חברת הכנסת שרן השכל – אינה נוכחת; חברת הכנסת קסניה סבטלובה – אינה נוכחת; חבר הכנסת יחיאל חיליק בר – אינו נוכח; חברת הכנסת איילת נחמיאס ורבין – אינה נוכחת; חברת הכנסת מיכל בירן – אינה נוכחת; חברת הכנסת מרב מיכאלי?

מרב מיכאלי (המחנה הציוני):

נוכחת ומוותרת.

היו"ר טלי פלוסקוב:

מוותרת. חבר הכנסת אכרם חסון, בבקשה. עד שלוש דקות, אדוני.

אכרם חסון (כולנו):

כבוד היושבת-ראש, חברי חברי הכנסת, בוודאי אתמול שמעתם וראיתם את התחקיר המקיף של כרמלה מנשה על החייל הדרוזי אשר הותקף והושפל בצורה פיזית ובצורה נפשית בגדוד דוכיפת. החייל, ששירת שם וסיים טירונות, מעיד בכתבה שאחרי הטירונות התחילו מפקדיו להתנכל לו ולהתנקם בו ולהשמיע לו כל מיני גינויים קשים ביותר, הרביצו לו, בעטו בו, ותמיד אמרו דברים שלא נשמעו שנים רבות בצה"ל – כי גדלנו שצה"ל זה צבא העם, זה צבא עם ערכים וכבוד. אך לצערי הרב המפקדים בגדוד דוכיפת הוכיחו שהם לא שייכים לאותו צבא שאנחנו מכירים. אלה אנשים שלא ראויים להיות שם, וצריך להביא אותם לדין, לשפוט אותם, להרחיק אותם ולהדיח אותם מהצבא.

לצערי הרב חלק מהמפקדים מנעו מהחייל לפנות הלאה ולהתלונן. וגם אסרו על החייל לדבר עם המשטרה הצבאית. אני לא מכיר שיש מפקדים שמטייחים ועושים את הכול כדי לעזור לאנשים שסרחו בצה"ל ומתנכלים ומתנקמים באדם או בחייל שמשרת את המדינה רק בשל היותו דרוזי. זה לא מקרה ראשון, אדוני השר, שהיה בצה"ל, זה לא המקרה השני, ותמיד הזהרנו מפני אנשים גזענים בתוך הצבא, שעושים עוול לצה"ל, לשמו הטוב, ולכל עם ישראל.

ללא כל ספק, מפקדי דוכיפת פגעו ובגדו בבני העדה הדרוזית, שמשרתים חובה, והם גאים לשרת את מדינתם בנאמנות ובמסירות במשך השנים, ולכן התסכול הוא עמוק, בקרב הצעירים הדרוזים, אשר עד היום לא הגיע ולא קיבלו את השוויון, ומצד שני באים חלאות בתוך הצבא ופוגעים בחייל שמשרת ביחידה מיוחדת ותורם את הכול למען המדינה, והם גם לא מוכנים להתחרט – לא הביעו חרטה, וממשיכים הלאה כאילו שום דבר לא קרה.

אני לא מתאר לעצמי, אם היה מפקד דרוזי עושה אותו דבר לחיילים יהודים, איזה צעקה הייתה קמה, והיו מדיחים אותו ומעמידים אותו לדין. אני לא שמעתי את שר הביטחון אשר עמד ואמר: אני מוקיע מקרים מהסוג הזה, אני נגד המפקדים ואני מדיח אותם.

ולכן, אנחנו הקמנו קבוצת עורכי-דין בראשותו של עורך-דין סאמר עלי, אשר יתבעו את המפקדים האלה אזרחית וגם פלילית, ואנחנו נרדוף אותם. אני כתבתי לרמטכ"ל היום, וביקשתי - -

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה.

אכרם חסון (כולנו):

- - שיעמיד אותם לדין פלילי וידיח אותם, וכתבתי לשר הביטחון שצריך לצאת לתקשורת ולדבר נגד החיילים והמפקדים, שאין להם מקום בצה"ל. תודה רבה.

היו"ר טלי פלוסקוב:

תודה רבה לחבר הכנסת אכרם חסון. יסכם את הדיון חבר הכנסת אבי דיכטר, בבקשה, אדוני. כמובן – יושב-ראש הוועדה המשותפת לוועדת החוץ והביטחון ולוועדת הפנים והגנת הסביבה לעניין הארכת תוקפו של חוק האזרחות והכניסה לישראל. בבקשה, אדוני.

אבי דיכטר (יו"ר הוועדה המשותפת):

גברתי היושבת-ראש, אדוני השר, חברי חברי הכנסת, כשאתה מקשיב להתייחסויות של חברי כנסת שמנסים לקעקע את הבסיס של החוק הזה, אז – איך זה מתבצע? שמים תזה – שגויה, אבל כל תזה בכנסת היא תזה, אי-אפשר להגיד עליה, רחמנא ליצלן, שגויה – ואז בונים על התזה הזאת את יתר קומות הבניין, מתוך אמונה שהבניין יעמוד לתלפיות. אלא מאי? מה לעשות, יש פה אנשים שמכירים את העובדות. והעובדות, הן כבר מתנהלות מ-2003, כשהחוק הזה עלה, וכמובן היה אפשר להעלות את זה כהצעת חוק, ולא לעסוק בזה כהוראת שעה מדי שנה. הרי כשמתסכלים על העובדות, היו תקופות שבאמת לא הייתה בעיה. מישהו זוכר פה – מחברי הכנסת הנכבדים שהתייחסו – שלרצועת עזה לא היה מחסום? יכולת לנסוע מראש הנקרה עד אל-עריש, אדוני היושב-ראש, ב-1982, משהו כזה, אחרי הסכם השלום עם מצרים – יכולת לנסוע ברכב מראש הנקרה עד אל-עריש, הקו שנתחם בהסכם השלום, בשלב ב' שלו, בלי לראות מחסום.

מה לעשות – ובאמת הייתה הקלה מאוד משמעותית – אבל ב-1984 מחבלים שפלים – לא שיש מחבלים אחרים – חטפו אוטובוס, קו 300 הידוע, כדי לנהל משא ומתן על שחרור מחבלים מהכלא וכדי לפצוע ולהרוג ישראלים, חטפו אוטובוס מתל אביב ודהרו אותו לתוך עזה, ואז, מה לעשות, שמו מחסום – החזירו את המחסום לרצועת עזה.

נדמה לי שכשעוסקים בסוגיות ביטחון, אתה בודק אם אתה חייב לעשות חוק שהוא חוק שלא בודקים אותו אחת לשנה או אחת לתקופה, או שאתה מעדיף לעשות חוק שכן נתקף אותו אחת לשנה. כמה שנים? כמה שיצטרכו. למה צריכה להיות מגבלה? כל שנה נבדוק, ונראה לאן אנחנו הולכים.

מה לעשות, העובדות תומכות בהשאת החוק הזה לשנה נוספת. צריכים לעשות בדיקה, צריכים לעשות בחינה של פרמטרים מסוימים, אכן, קבענו לפני שנה, קבענו השנה לעשות את הבחינה הזאת. אבל לומר שמצב הביטחון השתנה, וגר זאב עם כבש, ואפשר כבר לפתוח את הכול – לצערי, לא. אני מניח שגם לצערכם.

אבל כמובן, כמו שאומרים (אומר דברים בשפה הערבית) – בהזדמנות חגיגית זו – מכניסים הכול. אני שומע פה על העובדה שזה חוק שנועד להתמודד עם הסוגיה הדמוגרפית. אדוני היושב-ראש, אתה מכיר את הפרסום של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, האחרון, שכולנו כבר מכירים ומבינים – הדמוגרפיה של שנות ה-70 וה-80 – היא לא מתנהלת היום כפי שחשבו אז. מה לעשות, יש שינויים גם בחברה הערבית, שינויים דרמטיים, וכשאתה מסתכל על הפרסומים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אין שום צורך – שום צורך – בחקיקה של חוקים לצורך דמוגרפי. תסתכל על עוד 22 שנה, האחוז של ערביי ישראל קטן, בתוך קהל אזרחי ישראל, ללא שום צורך בחוק, מסיבות טבעיות לחלוטין; יש כאלה שיאמרו ברוכות, יש כאלה שיאמרו פחות ברוכות, אבל ככה מתנהלת מדינה שאזרחיה הם אזרחים חופשיים.

כשבאים לעסוק בסוגיות ביטחון, ודאי שיש עניינים. כשאתה רוצה להגן, אתה מגן בכל דרך לגיטימית שהחוק מאפשר לך. ואין כמו החוק הזה להגן על אזרחי ישראל, יהודים, ערבים ותיירים, מפני מחבלים. מה לעשות, ניצלו ומנצלים לרעה את העובדה שהחוק מאפשר לתת תעודת זהות, מאפשר להפוך אזרח של הרשות הפלסטינית, או אפשר, או בהתניות מסוימות מאפשר, להפוך אזרח של הרשות הפלסטינית לתושב מדינת ישראל או לאזרח מדינת ישראל, ומאפשר לו לנוע בחופשיות.

עכשיו תראו, אדוני היושב-ראש, חברי הכנסת, החוק הזה עבר לא מעט יושבי-ראש של ועדת החוץ והביטחון, עד שזה הפך להיות חלק מהוועדה המשותפת, לפני שנה, ונדמה לי שהחוק הזה עבר או בתקופתו של דוד מגן או בתקופתו של השר הנוכחי שטייניץ. שם זה התחיל. אז מה, כולם לא רואים את צרכי הביטחון? כולם עיוורים לצרכי הביטחון, רק מספר מצומצם של חברי כנסת – ? לא ולא ולא.

תראה, אדוני היושב-ראש, אני מודה שככה, בנאומים, קלטתי משהו שאני אומר לעצמנו, ראוי שידליק לכולנו לא נורית אדומה, ולא מנורה אדומה, אלא פרוז'קטור אדום גדול וברור, כדי שלא נטעה.

לא בדיוק הצלחתי להבין איך חבר הכנסת טלב אבו עראר השחיל לתוך הדיון את הקריאה של ניצב הלוי, מפקד מחוז ירושלים של המשטרה, שקרא ליהודים לעלות להר הבית, וחבר הכנסת אמר שלא יעלו יהודים לאל-אקצא. אדוני היושב-ראש, זו אמירה שמי שמכיר את הרגישויות בהר הבית יודע בדיוק למה כיוון חבר הכנסת. המהלך, חבר הכנסת טלב אבו עראר, לנסות לקחת את הר הבית ולכנות אותו אל-אקצא, לא יעבור. לא יעבור אותי, לא יעבור אותך, אדוני היושב-ראש, לא יעבור

את הכנסת הזאת, לא יעבור את מדינת ישראל. לא יעבור מהסיבה הפשוטה – אל-חרם א-שריף, בלשון שלכם, הר הבית, בשפה שלנו, הוא לא אל-אקצא. אפילו אתם יודעים שבכתובים אצלכם אל-אקצא הוא (אומר דברים בשפה הערבית) - -

טלב אבו עראר (הרשימה המשותפת):

- - -

אבי דיכטר (יו"ר הוועדה המשותפת):

- - הראשון בקדושתו – לא לא, טלב, תקשיב שנייה, באמת, להסבר מקצועי.

טלב אבו עראר (הרשימה המשותפת):

- - -

אבי דיכטר (יו"ר הוועדה המשותפת):

אל-אקצא הוא (אומר מילים בערבית) – אני מכיר את הטקטיקה הזאת – הוא הראשון משתי הכיפות. כיפת הר הבית, כיפת הסלע, היא לא הקדושה של אל-אקצא. אבל המטרה היא שונה, המטרה היא שונה – המטרה היא לקחת את השם אל-אקצא ולשים אותו על כל הר הבית, בגלל העובדה שהוא ת'לאת אל חרמיין, זאת אומרת, השלישי בקדושתו לאסלאם, אחרי מכה ומדינה, ומהסיבה הפשוטה – מי שהיה מכם במכה ומדינה לא יכול להיות לא נוצרי, לא יהודי ולא אף אחד אחר זולת מוסלמי, ומי שמכיר את שלט הכניסה, כשאתה מגיע למכה, הוא אומר לך – ישר לאל-מוסלימון פכת, וכל האחרים – ימינה. המהלך הזה, חבר הכנסת אבו עראר, לנסות לשים את השם אל-אקצא על כל הר הבית – אינסא, שכח מזה. לא יקרה, לא יקרה - -

טלב אבו עראר (הרשימה המשותפת):

- - -

אבי דיכטר (יו"ר הוועדה המשותפת):

- - לאן ליל אבאד, לא יקרה, אין בזה לא אמת היסטורית, לא אמת דתית ובוודאי ובוודאי לא אמת לאומית. לכן, כשאנחנו עוסקים בדיון שהוא כל-כולו ביטחון, אני מציע להיזהר קצת מהכנסת

מילים, משפטים ומושגים שנועדו להטעות את חברי הכנסת, אולי יטה מישהו מחברי הכנסת את אוזנו, יקלוט משהו מעוות ויצביע אחרת, כשמדובר אך ורק בענייני ביטחון.

עכשיו תראו, הסיפור הזה, של החוק שבהוראת שעה אנחנו בוחנים אותו שנה אחר שנה, ואי-אפשר לומר שהבחינה שלו לא השתנתה, שהבחינה שלו לא העמיקה. הא ראייה, הוועדה המשותפת לוועדת החוץ והביטחון ולוועדת הפנים והגנת הסביבה לא הוקמה במקרה; אדוני היושב-ראש, הכנסת קבעה שהיא מבקשת לקבל היבטים שונים, לא רק את ההיבט שרואה אותו ועדת החוץ והביטחון, אלא גם את ההיבט שרואה אותו ועדת הפנים. ועדת הפנים מסתכלת גם על נושא מרשם האוכלוסין, ועדת הפנים מסתכלת גם על ההיבט של הביטחון האישי, הפלילי, ובהחלט זו סוגיה שהוועדה המשותפת נגעה בו.

ואני אומר בכנות: כשהיינו בדיון האחרון, הסתבר שהנתונים שהיו מונחים על שולחן הוועדה לא היו מספקים, וביקשנו ממשטרת ישראל לעבות את הנתונים האלה, כדי שנלמד ונבין את הסוגיה הזאת בצורה יותר מעמיקה. אנחנו מכירים טוב יותר את הנתונים בתחום הטרור, נתונים קשים מאוד. כשאתה מסתכל על מעורבות של אנשים שלוקחים תעודת זהות שהמדינה נותנת להם על-פי חוק, והתעודה הכחולה הזאת מאפשרת להם להצטייד גם ברכב ישראלי, שאפשר לנוע אתו בכל רחבי מדינת ישראל, אתה מבין למה החוק הזה נחקק, וכשאתה רוצה לבחון את עצמך פעם אחר פעם, שנה אחר שנה, מחדש, אתה מחליט לעשות את זה בהוראת שעה.

לכן אני חוזר ומבקש מכלל חברי הכנסת להצביע בעד הארכת תוקף החוק הזה בשנה נוספת. תודה רבה.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

תודה לחבר הכנסת אבי דיכטר, יושב-ראש הוועדה המשותפת.

חברי הכנסת, נא לשבת. חברי הכנסת, אבקש מכולם לשבת. השר ליון, אבקש לשבת. חבר כנסת עבד אל חכים חאג' יחיא, אבקש לשבת.

דברים לזכרו של חבר הכנסת והשר לשעבר מרדכי ציפורי, זיכרונו לברכה

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

חברי הכנסת, לפני כשבועיים הלך לעולמו חבר הכנסת לשעבר והשר לשעבר מרדכי ציפורי. אבקש לכבד את זכרו בקימה.

(חברי הכנסת מכבדים בקימה של זכרו של חבר הכנסת והשר לשעבר מרדכי ציפורי, זיכרונו לברכה.)

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

נא לשבת.

מרדכי ציפורי שירת שנים ארוכות בצה"ל והגיע עד דרגת תת-אלוף. לאחר מכן היה חבר בכנסת התשיעית והעשירית, מטעם מפלגת הליכוד, וכיהן כסגן שר הביטחון וכשר התקשורת.

המשורר שאול טשרניחובסקי כתב שכל אדם הוא "תבנית נוף מולדתו". אבל לפעמים גם ההפך הוא הנכון; יש אנשים שעליהם נכון לומר כי המולדת היא תבנית נופם; אלו אנשים שהשפעתם על עיצוב דמותה של המדינה היא כה מכרעת, עד שהרושם שהם משאירים אינו זמני, אלא נותר לדורות. מרדכי ציפורי היה אחד מהאנשים הגדולים הללו. סיפור חייו, מתחילתו עד סופו, היה סיפורה של תקומת עם ישראל בארץ ישראל.

הוא נולד באם המושבות, פתח תקווה, והתגייס לאצ"ל כבר בגיל 15. כנער הוא השתתף במאבקים על ההעפלה לארץ ישראל. הוא נכלא באפריקה על-ידי המנדט הבריטי, וחזר לכאן כדי להילחם על הקמת המדינה במלחמת העצמאות. גם בהמשך – הוא מעולם לא "הלך לעשות לביתו" – ציפורי תמיד ראה את עצמו כחלק מן הכלל, כשותף וכנושא בעול הציבורי: כבכיר בצה"ל, כשותף למהפך הפוליטי ב-77', וגם כמנכ"ל הביטוח הלאומי.

בדיוק כמו שם הספר שהוציא, מרדכי ציפורי תמיד הלך ב"קו ישר". הוא היה איש תקיף, שלא זיגזג בדעותיו ולא פחד להיאבק על האמת שהאמין בה. לכל אורך השנים, ובעיקר בתקופה האחרונה, הוא לא היסס להביע ביקורת חריפה מאוד, בראש ובראשונה על חברי המחנה הפוליטי שלו. אך בביקורת של ציפורי היה משהו מיוחד – היא לא הייתה ביקורת לשם ביקורת, אלא תמיד נבעה מרצון חם לתיקון ולשגשוג מדינת ישראל, שבה ראה – ואני מצטט מדבריו – "נס שלא ייאמן".

בשמי ובשם חברי הכנסת – אני משתתף בצערה של המשפחה. מי ייתן ולא תדעו עוד צער. יהי זכרו של מרדכי ציפורי ברוך.

צו האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) (הארכת תוקף החוק), התשע"ז –

2017

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

חברי הכנסת, אנחנו עוברים להצבעה. צו האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) (הארכת תוקף החוק), התשע"ז. מי בעד ההארכה? מי נגד? נא להצביע.

הצבעה מס' 2

בעד הצו – 57

נגד – 16

נמנעים – אין

צו האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה) (הארכת תוקף החוק), התשע"ז–2017, נתקבל.

היו"ר יולי יואל אדלשטיין:

57 בעד, 16 מתנגדים, אין נמנעים. הכנסת אישרה את תוקף הצו בשנה נוספת, כבקשת הוועדה המשותפת.